

Luări de poziție internaționale față de invadarea Ucrainei de către Federația Rusă

Am considerat necesar ca acest număr special al Noii Reviste de Drepturile Omului să ofere o sinteză a declarațiilor de condamnare a invaziei ruse în Ucraina.¹ Având în vedere numărul foarte mare al acuzațiilor aduse acțiunii ilegale și inumane a Federației Ruse, ne-am restrâns la luările de poziție ale principalelor instituții internaționale (ONU, Consiliul Europei, OSCE) și la două manifestări cu valoare simbolică: declarațiile „Rețelei organizațiilor europene de la nivel local ale romilor” și ale „Reprezentanților societății civile din Ucraina cu privire la responsabilitatea conducerii Patriarhiei Moscovei pentru dezlănțuirea războaielor de agresiune”.

NRDO

REZOLUȚII ȘI DECLARAȚII ALE ORGANELOR ORGANIZAȚIEI NAȚIUNILOR UNITE

Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite din 2 martie 2022²

Agresiunea împotriva Ucrainei

Adunarea Generală, Reafirmând importanța capitală a Cartei Organizației Națiunilor Unite în promovarea statului de drept în rândul națiunilor,

Reamintind obligația tuturor statelor, în temeiul articolului 2 din Cartă, de a se abține în relațiile lor internaționale de la amenințarea cu forța sau utilizarea forței împotriva

¹ Textele au fost traduse din engleză în română de Cristina Andreescu.

² În favoarea rezoluției au votat 141 de state, 5 au fost împotriva (Rusia, Siria, Coreea de Nord, Eritrea și Belarus), 37 de state s-au abținut. Vezi și ”U.N. General Assembly again overwhelmingly isolates Russia over Ukraine”: <https://www.reuters.com/world/un-general-assembly-adopts-ukraine-aid-resolution-criticizes-russia-2022-03-24/>. La 24 martie 2022, Adunarea Generală a ONU a adoptat o nouă rezoluție care cerea accesul la sprijin umanitar și la protecție civilă în Ucraina. Un număr de 140 de state au votat pentru, Rusia, Siria, Coreea de Nord, Eritrea și Belarus împotriva, 38 s-au abținut.

integrității teritoriale sau a independenței politice a oricărui stat sau în orice alt mod incompatibil cu scopurile Organizației Națiunilor Unite și de a soluționa litigiile lor internaționale prin mijloace pașnice,

Reamintind, de asemenea, obligația prevăzută la articolul 2 (2) din Cartă, ca toate Statele Membre să îndeplinească cu bună-credință obligațiile asumate de acestea, în conformitate cu Carta, pentru a le asigura tuturor drepturile și beneficiile care rezultă din calitatea de membru,

Luând act de Rezoluția 2623 (2022) a Consiliului de Securitate din 27 februarie 2022, în care Consiliul a solicitat organizarea unei sesiuni speciale de urgență a Adunării Generale pentru a examina chestiunea cuprinsă în documentul S/Agenda/8979,

Reamintind Rezoluția 377 A (V) a Adunării Generale din 3 noiembrie 1950, intitulată „Unirea pentru pace”, și ținând seama de faptul că lipsa unanimității membrilor permanenți ai Consiliului de Securitate la cea de-a 8979-a reuniune a sa a împiedicat-o să își exercite responsabilitatea principală de a menține pacea și securitatea internațională,

Reamintind, de asemenea, Rezoluția sa 2625 (XXV) din 24 octombrie 1970, în care a aprobat Declarația asupra principiilor dreptului internațional privind relațiile prietenești și cooperarea între state în conformitate cu Carta Organizației Națiunilor Unite și reafirmând principiile pe care le conține aceasta, potrivit cărora teritoriul unui stat nu face obiectul anexării de către un alt stat prin amenințarea cu forța sau prin utilizarea forței, și că orice încercare care vizează perturbarea parțială sau totală a unității naționale și a integrității teritoriale a unui stat sau a unei țări sau a independenței sale politice este incompatibilă cu scopurile și principiile Cartei,

Reamintind, de asemenea, Rezoluția sa 3314 (XXIX) din 14 decembrie 1974, care definește agresiunea ca fiind utilizarea forței armate de către un stat împotriva suveranității, integrității teritoriale sau independenței politice a unui alt stat sau în orice alt mod incompatibil cu Carta,

Având în vedere importanța menținerii și consolidării păcii internaționale întemeiate pe libertate, egalitate, justiție și respectarea drepturilor omului și a dezvoltării relațiilor de prietenie între națiuni, indiferent de sistemele lor politice, economice și sociale sau de nivelurile lor de dezvoltare,

Reamintind Actul final al Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa, semnat la Helsinki la 1 august 1975, și Memorandumul privind asigurările de securitate în legătură cu aderarea Ucrainei la Tratatul de Neproliferare a armelor nucleare (Memorandumul de la Budapesta) din 5 decembrie 1994,

Condamnând declararea la 24 februarie 2022 de către Federația Rusă a unei „operațiuni militare speciale” în Ucraina,

Reafirmând că nici o achiziție teritorială care rezultă din amenințarea cu forța sau utilizarea forței nu este recunoscută ca fiind legală,

Exprimându-și profunda îngrijorare cu privire la rapoartele privind atacurile asupra obiectivelor civile, cum ar fi reședințele, școlile și spitalele, precum și privind victimele civile, care includ femei, persoane în vârstă, persoane cu dizabilități și copii,

Recunoscând că operațiunile militare ale Federației Ruse în interiorul teritoriului suveran al Ucrainei sunt la o scară pe care comunitatea internațională nu a văzut-o în

Europa de decenii și că sunt necesare măsuri urgente pentru a salva această generație de flagelul războiului,

Susținând declarația Secretarului General din 24 februarie 2022 în care acesta a reamintit că utilizarea forței de către o țară împotriva alteia este o repudiare a principiilor pe care fiecare țară s-a angajat să le respecte și că actuala ofensivă militară a Federației Ruse este împotriva Cartei,

Condamnând decizia Federației Ruse de a spori gradul de pregătire a forțelor sale nucleare,

Exprimându-și profunda îngrijorare cu privire la deteriorarea situației umanitare din Ucraina și din jurul acesteia, cu un număr tot mai mare de persoane strămutate în interiorul țării și refugiați care au nevoie de asistență umanitară,

Exprimându-și, de asemenea, îngrijorarea cu privire la impactul potențial al conflictului asupra creșterii insecurității alimentare la nivel mondial, întrucât Ucraina și regiunea sa reprezintă unul dintre cele mai importante zone din lume pentru exporturile agricole și de cereale, când milioane de oameni se confruntă cu foamea sau cu riscul imediat de foamete sau se confruntă cu o insecuritate alimentară severă în mai multe regiuni ale lumii, precum și în ceea ce privește securitatea energetică,

Salutând eforturile continue ale Secretarului General și ale Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa și ale altor organizații internaționale și regionale de a sprijini detensionarea situației în ceea ce privește Ucraina și încurajând dialogul continuu,

1. Își reafirmă angajamentul față de suveranitatea, independența, unitatea și integritatea teritorială a Ucrainei în cadrul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional, inclusiv apele sale teritoriale;

2. Deplânge, în termenii cei mai fermi, agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, care încalcă articolul 2(4) din Cartă;

3. Solicită Federației Ruse să înceteze imediat utilizarea forței împotriva Ucrainei și să se abțină de la orice altă amenințare sau utilizare a forței ilegale împotriva oricărui stat membru;

4. Cere, de asemenea, Federației Ruse să își retragă imediat, complet și necondiționat toate forțele militare de pe teritoriul Ucrainei în interiorul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional;

5. Deplânge decizia din 21 februarie 2022 a Federației Ruse referitoare la statutul anumitor zone din regiunile Donețk și Lugansk din Ucraina ca o încălcare a integrității teritoriale și a suveranității Ucrainei și incompatibilă cu principiile Cartei;

6. Cere Federației Ruse să anuleze imediat și necondiționat decizia referitoare la statutul anumitor zone din regiunile Donețk și Lugansk din Ucraina;

7. Invită Federația Rusă să respecte principiile stabilite în Cartă și în Declarația privind relațiile de prietenie;

8. Invită părțile să respecte acordurile de la Minsk și să lucreze în mod constructiv în contextele internaționale relevante, inclusiv în formatul Normandia și în Grupul Trilateral de Contact, în vederea implementării lor depline;

9. Solicită tuturor părților să permită trecerea sigură și neîngrădită către destinații din afara Ucrainei și să faciliteze accesul rapid, sigur și neîngrădit la asistență umanitară

pentru cei care au nevoie de ajutor în Ucraina, pentru a proteja civilii, inclusiv personalul umanitar și persoanele aflate în situații vulnerabile, inclusiv femeile, persoanele în vârstă, persoanele cu dizabilități, populațiile indigene, imigranții și copiii; și să respecte drepturile omului;

10. Deplânge implicarea Belarusului în această utilizare ilegală a forței împotriva Ucrainei și îi solicită să își respecte obligațiile internaționale;

11. Condamna toate încălcările dreptului internațional umanitar și încălcările și abuzurile drepturilor omului și invită toate părțile să respecte cu strictețe dispozițiile relevante ale dreptului internațional umanitar, inclusiv Convențiile de la Geneva din 1949 și Protocolul adițional I la acestea din 1977, 3, după caz, și să respecte dreptul internațional privind drepturile omului; și, în acest sens, solicită, de asemenea, ca toate părțile să asigure respectarea și protecția întregului personal medical și umanitar angajat exclusiv în sarcini medicale, a mijloacelor de transport și a echipamentelor acestora, precum și a spitalelor și a altor unităților medicale;

12. Solicită ca toate părțile să își respecte pe deplin obligațiile care le revin în temeiul dreptului internațional umanitar de a evita populația civilă și obiectivele civile, abținându-se de la a ataca, distruge, îndepărta sau scoate din uz obiectele indispensabile supraviețuirii populației civile, precum și respectând și protejând personalul umanitar și bunurile utilizate pentru operațiuni de ajutor umanitar;

13. Solicită Coordonatorului pentru ajutor de urgență să furnizeze, la 30 de zile de la adoptarea prezentei rezoluții, un raport privind situația umanitară din Ucraina și activitățile umanitare;

14. Îndeamnă la soluționarea pașnică imediată a conflictului dintre Federația Rusă și Ucraina prin dialog politic, negocieri, mediere și alte mijloace pașnice;

15. Salută și susține eforturile continue ale Secretarului General, ale statelor membre, ale Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa și ale altor organizații internaționale și regionale de a sprijini detensionarea situației actuale, precum și eforturile Organizației Națiunilor Unite, inclusiv ale Coordonatorului Organizației Națiunilor Unite pentru situații de criză pentru Ucraina, și ale organizațiilor umanitare de a răspunde crizei umanitare și a refugiaților create de agresiunea Federației Ruse;

16. Decide să închidă temporar cea de-a unsprezecea sesiune specială de urgență a Adunării Generale și să autorizeze președintele Adunării Generale să reia reuniunile la cererea statelor membre.

Informare orală privind situația drepturilor omului în Ucraina

Declarația lui Michelle Bachelet, Înalțul Comisar al ONU pentru Drepturile Omului³

30 martie 2022

3 <https://www.ohchr.org/en/statements/2022/03/update-human-rights-council-ukraine>. Miza dezbaterii din Consiliul pentru Drepturile Omului este expulzarea sau suspendarea Rusiei din acest organism. În termenii

Cea de-a 49-a sesiune a Consiliului pentru Drepturile Omului

Distins președinte,

Excelențe,

Colegi și Prieteni,

Consiliul a primit raportul privind Ucraina pentru perioada cuprinsă între 1 august 2021 și 31 ianuarie 2022, în temeiul Rezoluției 47/22 a Consiliului pentru Drepturile Omului. Întrucât contextul s-a schimbat dramatic de atunci, declarația mea de astăzi se va concentra asupra crizei drepturilor omului și umanitare care se desfășoară de la începerea la 24 februarie a atacului armat rusesc. De mai bine de o lună, întreaga populație a Ucrainei îndură un coșmar. Viețile a milioane de oameni sunt răscolite, deoarece sunt forțați să-și părăsească casele sau să se ascundă în subsoluri și adăposturi antiaeriene pentru că orașele lor sunt atacate și distruse. Reiterez cuvintele secretarului general potrivit cărora „continuarea războiului în Ucraina este inacceptabilă din punct de vedere moral, nejustificată din punct de vedere politic și lipsită de sens din punct de vedere militar”.

Ostilitățile trebuie să înceteze, fără întârziere. Astăzi, solicit Federației Ruse să țină seama de apelurile clare și puternice ale Adunării Generale și ale acestui Consiliu și să acționeze imediat pentru a-și retrage trupele de pe teritoriul ucrainean.

Excelențe,

În cele cinci săptămâni de la începutul conflictului, Misiunea ONU de monitorizare a drepturilor omului din Ucraina a înregistrat cel puțin 1189 de decese ale civililor - bărbați, femei și copii - și cel puțin 1901 de răniți. Știm că cifrele reale sunt probabil mult mai mari. În multe locuri cu ostilități intense, cum ar fi Mariupol și Volnovakha, este foarte dificil să obținem o imagine cuprinzătoare.

Utilizarea persistentă a armelor explozive cu efecte pe arii extinse în zonele populate este extrem de îngrijorătoare. Aceste arme includ rachete, proiectile și rachete de artilerie grea și atacuri aeriene, provocând distrugereri masive și daune obiectivelor civile. În plus, Biroul meu a primit acuzații credibile că forțele armate ruse au folosit muniții cu dispersie în zonele populate de cel puțin 24 de ori. Investigăm, de asemenea, acuzațiile potrivit cărora forțele armate ucrainene au folosit astfel de arme.

Locuințele și clădirile administrative, spitalele și școlile, stațiile de apă și sistemele de electricitate nu au fost cruțate. Până în prezent am verificat 77 de incidente în care unitățile medicale au fost avariate în diferite grade, inclusiv 50 de spitale, 7 unități psiho-neurologice și alte 20 de unități medicale. În total, 55 de unități medicale au fost avariate, 10 distruse, iar două au fost jefuite. Este din nou probabil ca numărul real să fie considerabil mai mare, iar rapoartele privind incidente suplimentare sunt coroborate de Misiunea de monitorizare a drepturilor omului.

Atacurile fără discernământ sunt interzise în temeiul dreptului internațional umanitar și pot constitui crime de război. Distrugerea masivă a obiectelor civile și numărul mare de victime civile indică cu tărie că principiile fundamentale ale distincției, proporționalității și precauției nu au fost respectate în mod suficient.

directorului U.N. Watch Hillel Neuer: “Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite are competența de a suspenda regimul rus din Consiliul pentru Drepturile Omului din cauza încălcărilor sale grave și sistematice”. - <https://www.nationalreview.com/2022/03/expel-russia-from-the-u-n-human-rights-council/>

Civilii îndură suferințe incommensurabile, iar criza umanitară este critică. În multe zone din țară, oamenii au nevoie urgentă de materiale medicale, alimente, apă, adăpost și obiecte de uz casnic de bază.

Mai presus de toate, au nevoie ca bombele să înceteze și armele să tacă.

În mai multe orașe asediate, Biroul meu a observat o creștere semnificativă a ratei mortalității în rândul civililor, care poate fi atribuită asistenței medicale perturbate, împreună cu lipsurile și stresul legate de conflict. După cum le-a spus o femeie din Kiev colegilor mei: „Nu îmi pot imagina situația persoanelor cu diabet sau a celor care urmează un tratament pentru cancer, pentru care este esențial să ia în mod regulat medicamente”.

Persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă se confruntă cu o situație umanitară deosebit de îngrozitoare.

Centrele de îngrijire pe termen lung suferă de lipsa hranei, încălzirii, electricității, apei și medicamentelor. Mulți rezidenți care au afecțiuni cronice de sănătate se bazează pe alții pentru îngrijire și au dificultăți să acceseze adăposturi antiaeriene sau zone sigure. Cel puțin o unitate pentru pacienții imobilizați la pat și alte persoane cu dizabilități, majoritatea persoane în vârstă, a fost atacată în timp ce locuitorii săi se aflau în interior, ceea ce a dus la zeci de presupuse victime. Colegii mei din Ucraina încearcă să descopere soarta și locul în care se află supraviețuitorii. În plus, persoanele strămutate cu dizabilități, care stau acum în centre temporare slab echipate, adesea nu au acces la asistență medicală și la servicii de reabilitare.

Excelențe,

De la începutul invaziei, forțele armate ruse au efectuat atacuri și lovituri militare asupra și în apropierea orașelor mari, inclusiv Cernăuți, Harkov, Herson, Mykolaiv, Sievierodonetsk, Sumy și Mariupol, precum și capitala Kiev.

În orașul asediat Mariupol, oamenii trăiesc în teroare. Situația se înrăutățește pe zi ce trece, cu bombardamente constante, lupte pe străzi și oameni care se luptă să supraviețuiască cu minimul necesar pentru supraviețuire, inclusiv alimente, apă și materiale medicale. Analizăm acuzațiile potrivit cărora unii locuitori din Mariupol au fost evacuați cu forța, fie spre teritoriul controlat de grupări armate afiliate Rusiei, fie spre Federația Rusă. În Ucraina, drepturile la viață, libertate și securitate sunt atacate.

Arestarea civililor care sunt vocali cu privire la opiniile lor pro-ucrainene în teritoriile aflate sub controlul forțelor ruse a devenit larg răspândită. Biroul meu a primit, de asemenea, acuzații privind uciderea a doi civili considerați a fi afiliați forțelor armate ruse sau susținători ai opiniilor pro-ruse. Există rapoarte privind până la 350 de arestări legate de conflict de către oamenii legii ucraineni, inclusiv patru cazuri în care rudele arestaților nu au primit nici o informație cu privire la arestarea lor oficială, locul de detenție sau soarta lor. În plus, sunt foarte îngrijorat de abundența de videoclipuri disponibile din surse deschise care prezintă interogatorii ale prizonierilor de război luate atât de forțele ucrainene, cât și de cele rusești.

Am primit, de asemenea, unele acuzații de violență sexuală legată de conflict, inclusiv viol, și am depus eforturi pentru a le corobora.

În plus, libertatea de exprimare este amenințată. În fiecare zi, mulți jurnaliști duc cu curaj o luptă crucială împotriva dezinformării și propagandei, punându-și adesea viața în

mare pericol. Șapte jurnaliști și lucrători din mass-media au fost uciși de când au început ostilitățile, iar alți 15 au fost atacați armat, dintre care nouă au fost răniți. Am documentat, de asemenea, detenția arbitrară și posibilă dispariție forțată a 22 de jurnaliști și activiști ai societății civile care au fost vocali împotriva invaziei din regiunile Kiev, Herson, Lugansk și Zaporijjea. Subliniez faptul că raportarea independentă și obiectivă a faptelor de pe teren este absolut vitală pentru a contracara răspândirea dăunătoare a dezinformării și a propagandei.

Excelențe,

Consecințele devastatoare ale acestui război sunt resimțite cu mult în afara granițelor Ucrainei.

Aproape un sfert din populația Ucrainei a fost forțată să fugă - peste 4 milioane de persoane au fugit din țară de la începutul atacului și se estimează că 6,5 milioane sunt strămutate intern.

Este încurajator să vedem abundența de sprijin oferit refugiaților de vecinii Ucrainei și de alte țări din întreaga lume. Reitez faptul că este esențial să acordăm o astfel de primire tuturor celor care au fugit, fără discriminare. De asemenea, îndemn țările de destinație să ofere o protecție specială femeilor și copiilor, dintre care mulți se confruntă cu riscuri de trafic de persoane, inclusiv de exploatare sexuală și prin muncă.

În plus, o creștere a rusofobiei a fost observată într-o serie de țări. Biroul meu continuă să monitorizeze îndeaproape acest lucru.

Deoarece războiul se apropie de cea de-a șasea săptămână, reitez apelurile mele adresate statelor de a respecta și de a susține dreptul internațional umanitar și drepturile omului. Solicit ca asistența umanitară să fie furnizată în condiții de siguranță și eficacitate. Toți civilii trebuie protejați, iar celor care doresc să plece trebuie să li se asigure o trecere sigură în direcția pe care o aleg. Iar prizonierii de război trebuie tratați cu demnitate și cu respectarea deplină a drepturilor lor.

Misiunea ONU de monitorizare a drepturilor omului în Ucraina își va continua rolul vital de monitorizare. În ciuda contextului de securitate foarte dificil, personalul din diferite părți ale țării continuă să documenteze victimele civile, impactul ostilităților și încălcările drepturilor omului. Profit de această ocazie pentru a le mulțumi tuturor celor care fac eforturi pentru a ajuta poporul ucrainean.

În fiecare zi, colegii mei ascultă poveștile sfâșietoare ale ucrainenilor ale căror vieți au fost spulberate de aceste atacuri brutale. Chiar săptămâna trecută, au pus o întrebare simplă unui bărbat strămutat dintr-un oraș din estul Ucrainei - „de unde ești?” Răspunsul său: „Eu sunt din Izium, un oraș care nu mai există”.

Teroarea și agonia poporului ucrainean sunt palpabile și se resimt în întreaga lume. Ei doresc ca războiul să înceteze și să se întoarcă la pace, siguranță și demnitate umană.

Este de mult momentul să ținem cont de dorința lor.

Vă mulțumesc.

CONDAMNAREA RĂZBOIULUI DESCHIS DE FEDERAȚIA RUSĂ ÎMPOTRIVA UCRAINEI DE CĂTRE ORGANISMELE OSCE

Declarația comună a președintelui în exercițiu al OSCE Rau și a secretarului general Schmid cu privire la lansarea de către Rusia a unei operațiuni militare în Ucraina⁴

VARȘOVIA/VIENA, 24 februarie 2022 – Președintele în exercițiu al OSCE și ministrul de externe al Poloniei, Zbigniew Rau și secretarul general al OSCE, Helga Maria Schmid, au condamnat lansarea de către președintele Putin a unei operațiuni militare în Ucraina și au făcut următoarea declarație: „Condamnăm ferm acțiunea militară a Rusiei împotriva Ucrainei. Acest atac asupra Ucrainei pune în pericol grav viețile a milioane de oameni și reprezintă o încălcare gravă a dreptului internațional și a angajamentelor Rusiei. Solicităm încetarea imediată a tuturor activităților militare”.

Declarația conducerii AP a OSCE privind acțiunea militară a Federației Ruse în Ucraina⁵

VIENA, 24 februarie 2022 – În urma rapoartelor privind acțiunile militare din Ucraina ale forțelor armate ruse, conducerea aleasă a Adunării Parlamentare a OSCE – președintele, vicepreședinții, trezorerul, birourile comisiilor și secretarul general – a emis astăzi următoarea declarație: „Biroul Adunării Parlamentare a OSCE condamnă în termenii cei mai fermi avansarea armatei ruse pe teritoriul Ucrainei. Aceasta constituie o agresiune armată care încalcă în mod clar și grav cele mai elementare norme ale dreptului internațional, precum și principiile și angajamentele OSCE. Reamintim Federației Ruse că s-a angajat să respecte principiile consacrate în Actul final de la Helsinki din 1975, care includ respectarea suveranității, abținerea de la amenințarea sau utilizarea forței, inviolabilitatea frontierelor, integritatea teritorială a statelor, soluționarea pașnică a litigiilor și îndeplinirea cu bună-credință a obligațiilor care decurg din dreptul internațional. Actuala operațiune militară din Ucraina încalcă toate aceste principii. Incursiunea contravine, de asemenea, angajamentelor asumate în temeiul Cartei de la Paris a OSCE din 1990 și al Memorandumului de la Budapesta privind asigurările de securitate semnat la summitul OSCE din 1994, precum și al Cartei ONU. Știrile de până acum sunt alarmante și, deoarece situația evoluează rapid, vom continua să monitorizăm îndeaproape evenimentele. Gândurile noastre sunt alături de civilii care suportă greul conflictului militar și trebuie să fie pe deplin protejați. Având în vedere acești civili, îndemnăm Rusia să pună capăt activității sale militare și să urmeze calea dialogului diplomatic. AP a OSCE va continua să sprijine toate eforturile de mediere necesare.”

4 <https://www.osce.org/chairmanship/512890>.

5 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/statement-of-the-osce-pa-leadership-on-russian-federation-military-action-in-ukraine>.

Parlamentarii OSCE condamnă acțiunea militară a Rusiei în Ucraina, cer detensionarea la Reuniunea de iarnă de la Viena⁶

VIENA, 24 februarie 2022 – Referindu-se la operațiunea militară rusă din Ucraina ca fiind „indefensibilă” și o „încălcare gravă a dreptului internațional”, parlamentarii OSCE reuniți în cadrul Reuniunii hibride de Iarnă au cerut încetarea imediată a ostilităților și revenirea la diplomație. Aproximativ 28 de parlamentari au luat cuvântul într-o dezbateră deschisă, majoritatea exprimându-și opoziția clară față de incursiune și preocuparea profundă pentru viața civililor din Ucraina.

Declarația conducerii AP a OSCE de sprijin pentru poporul, guvernul și parlamentul Ucrainei⁷

VIENA, 25 februarie 2022 – La încheierea celei de-a 21-a reuniuni de iarnă a Adunării Parlamentare a OSCE de astăzi, liderii aleși ai Adunării Parlamentare a OSCE – președintele, vicepreședinții, trezorerii, birourile comisiilor și secretarul general – și-au reiterat condamnarea față de invazia Federației Ruse în Ucraina și și-au exprimat sprijinul ferm pentru poporul ucrainean și conducerea aleasă în mod democratic de către acesta.

Cu un accent puternic pe Ucraina, comisiile generale ale Adunării Parlamentare a OSCE se reunesc la Viena⁸

VIENA, 25 februarie 2022 – Invazia Federației Ruse în Ucraina a dominat discuțiile din cadrul reuniunii de iarnă de două zile a Adunării Parlamentare a OSCE, care a avut loc în format hibrid săptămâna aceasta la Viena. După sesiunea de deschidere de ieri, în care peste douăzeci de parlamentari ai OSCE au luat cuvântul pentru a critica operațiunea militară, comisiile generale ale AP a OSCE s-au reunit pentru dezbateri și informări, cu un accent puternic pe Ucraina.

Președinta AP a OSCE, membrii SG și ai Biroului îndeamnă la încetarea focului și la stabilirea de coridoare umanitare în Ucraina⁹

COPENHAGA, 27 februarie 2022 – În condițiile în care războiul continuu din Ucraina – inclusiv în capitala Kiev și în alte orașe mari – reprezintă o amenințare gravă la adresa populației și infrastructurii civile, președinta Adunării Parlamentare

6 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/osce-parliamentarians-condemn-russian-military-action-in-ukraine-call-for-de-escalation-at-vienna-winter-meeting>.

7 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/statement-of-the-osce-pa-leadership-supporting-the-people-government-and-parliament-of-ukraine>.

8 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/with-strong-focus-on-ukraine-osce-parliamentary-assembly-s-general-committees-meet-in-vienna>.

9 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/osce-pa-president-sg-and-bureau-members-urge-ceasefire-and-humanitarian-corridors-in-ukraine>.

a OSCE, Margareta Cederfelt (Suedia), împreună cu Biroul Adunării și secretarul general Roberto Montella, au emis astăzi următoarele apeluri ...

Președinta AP a OSCE, membrii SG și ai Biroului reînnoiesc apelurile pentru încetarea invaziei ruse în Ucraina, deplâng pierderile de vieți omenești¹⁰

COPENHAGA, 4 martie 2022 – În urma votului de miercuri al Adunării Generale a ONU care a condamnat în mod covârșitor invazia Federației Ruse în Ucraina și având în vedere numărul tot mai mare de victime, președinta Adunării Parlamentare a OSCE, Margareta Cederfelt (Suedia), împreună cu Biroul Adunării și secretarul general Roberto Montella, au emis o mustrare privind agresiunea armată în curs și au reamintit Moscovei obligațiile care îi revin în temeiul dreptului internațional umanitar.

Incidentul de la centrala nucleară din Ucraina subliniază pericolele războiului, spun liderii pe probleme de economie și de mediu ai AP a OSCE¹¹

COPENHAGA, 4 martie 2022 – Un incendiu care a izbucnit la centrala nucleară de la Zaporijjea după bombardamente nocturne amintește de amenințările de mediu grave la adresa umanității care pot rezulta din război, au declarat Pere Joan Pons (Spania) și Gudrun Kugler (Austria), președintele și, respectiv, raportorul Comisiei generale a Adunării Parlamentare a OSCE pentru Afaceri Economice, Știință, Tehnologie și Mediu.

Un sprijin puternic pentru Ucraina exprimat în cadrul reuniunii extraordinare a Comitetului Permanent al AP a OSCE¹²

COPENHAGA, 11 martie 2022 – Adunarea Parlamentară a OSCE a avut astăzi o reuniune extraordinară a Comisiei sale permanente, audiind rapoarte despre invadarea Ucrainei de către Federația Rusă din partea ambasadorul Ucrainei la OSCE Evhenii Țîmbaliuk și fostului președinte ucrainean Petro Poroșenko. Reuniunea, formată din șefii delegațiilor AP a OSCE din cele 57 de state participante la OSCE și membri ai Biroului, a fost convocată pentru a avansa discuțiile privind modul în care Adunarea

10 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/osce-pa-president-sg-and-bureau-members-renew-calls-for-an-end-to-russian-invasion-of-ukraine-mourn-loss-of-life>.

11 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/incident-at-ukraine-nuclear-power-plant-underscores-dangers-of-war-osce-pa-economic-and-environmental-leaders-say>.

12 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/strong-support-for-ukraine-expressed-at-extraordinary-meeting-of-the-osce-pa-s-standing-committee>

Parlamentară poate reacționa cel mai eficient la criză.

Parlamentarii dezbate modalități de creștere a sprijinului OSCE pentru pace în Ucraina¹³

COPENHAGA, 23 martie 2022 – Parlamentarii, OSCE și partenerii internaționali trebuie să facă tot ce le stă în putință pentru a sprijini pacea și securitatea în Ucraina, au declarat participanții la o reuniune online organizată astăzi de Adunarea Parlamentară a OSCE. Desfășurată ca parte a Apelului la Acțiune al AP a OSCE – Inițiativa Helsinki +50 și moderată de Expertul la nivel înalt al AP a OSCE Lamberto Zannier, reuniunea s-a axat pe rolul OSCE în abordarea războiului din Ucraina și a consecințelor acestuia și a inclus participarea înalților oficiali ai OSCE și a zeci de parlamentari OSCE.

Secretarul general al AP a OSCE se întâlnește cu Coordonatorul ONU pentru situații de criză pentru Ucraina¹⁴

COPENHAGA/VIENA, 24 martie 2022 – Secretarul general al Adunării Parlamentare a OSCE, Roberto Montella, s-a întâlnit astăzi cu Amin Awad, care a fost numit luna trecută de secretarul general al ONU, António Guterres, în funcția de coordonator al Organizației Națiunilor Unite pentru situații de criză pentru Ucraina. (...) Montella și Awad au discutat despre impactul războiului asupra civililor ucraineni, exprimându-și regretul pentru suferința umană cauzată de invazia în desfășurare a Rusiei, distrugerea infrastructurii civile și încălcările dreptului internațional, precum și a principiilor consacrate în Actul final de la Helsinki. Aceștia au convenit că prioritară acum trebuie să fie obținerea unei încetări a focului și crearea coridoarelor umanitare care să permită oamenilor să părăsească orașe asediate, cum ar fi Mariupol.

Acțiunea AP a OSCE privind Ucraina¹⁵

Invazia rusă din Ucraina din 2022 a avut loc în dimineața în care Adunarea Parlamentară a OSCE s-a reunit într-un format hibrid pentru cea de-a 21-a reuniune de iarnă, care a inclus zeci de parlamentari reuniți la sediul OSCE din Viena și mulți alții care s-au alăturat online. În cadrul sesiunii plenare de deschidere a reuniunii de iarnă din 24 februarie, 28 de parlamentari au luat cuvântul, cei mai mulți exprimându-și opoziția clară față de incursiune și preocuparea profundă pentru viața civililor din Ucraina. Parlamentarii au denunțat operațiunea militară ca fiind „de nesuținut” și o „încălcare gravă a dreptului internațional” și au reiterat rolul OSCE în facilitarea

13 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/parliamentarians-debate-ways-to-increase-osce-support-for-peace-in-ukraine>.

14 <https://www.oscepa.org/en/news-a-media/press-releases/2022/osce-pa-secretary-general-meets-with-un-crisis-coordinator-for-ukraine>.

15 <https://www.oscepa.org/en/activities/action-on-ukraine>.

dialogului și consolidarea încrederii.

DECIZIILE CONSILIULUI EUROPEI

Adunarea Parlamentară

Avizul 300 (2022)¹⁶ Consecințele agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei

Adunarea Parlamentară

1. În continuarea războiului de agresiune purtat de Federația Rusă împotriva Ucrainei începând cu 20 februarie 2014, de la 24 februarie 2022 Federația Rusă și-a intensificat activitățile militare împotriva Ucrainei la niveluri fără precedent, provocând mii de victime civile, strămutând milioane de oameni și devastând țara. Prin lansarea acestei noi agresiuni militare, Federația Rusă a ales să recurgă la forță în loc de dialog și diplomație pentru a-și atinge obiectivele de politică externă, încălcând normele legale și morale care guvernează coexistența pașnică a statelor. Acest comportament demonstrează desconsiderarea esenței Consiliului Europei, consacrată în Statutul său (ETS nr. 1), care este convingerea că urmărirea păcii bazate pe justiție și cooperare internațională este vitală pentru menținerea societății umane și a civilizației.

2. Adunarea Parlamentară condamnă, în termenii cei mai fermi, agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei și este solidară cu Ucraina și poporul ucrainean, reafirmându-și sprijinul ferm pentru suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Ucrainei în interiorul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional. Adunarea este solidară cu membrii săi ucraineni în aceste ore întunecate.

3. Adunarea consideră că atacul armat al Federației Ruse asupra Ucrainei încalcă Carta Organizației Națiunilor Unite, se califică drept o „crimă împotriva păcii” în temeiul Cartei Tribunalului Militar Internațional (Carta de la Nürnberg) și constituie o „agresiune” în conformitate cu Rezoluția 3314 (XXIX) a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, adoptată în 1974. Este o încălcare a Actului Final de la Helsinki și a Cartei de la Paris pentru o Nouă Europă.

4. Este, de asemenea, o încălcare gravă a articolului 3 din Statutul Consiliului Europei și o încălcare a obligațiilor și angajamentelor pe care Federația Rusă le-a acceptat atunci când a devenit membră a Organizației, inclusiv a angajamentelor de a soluționa litigiile internaționale și interne prin mijloace pașnice, respingând cu hotărâre orice amenințări de forță împotriva vecinilor săi, și de a denunța conceptul de tratare a statelor vecine ca pe o zonă de influență specială numită „vecinătatea apropiată”.

5. Adunarea deplânge faptul că, în ciuda numeroaselor apeluri de a înceta ostilitățile și de a respecta dreptul internațional, conducerea rusă a persistat în agresiunea sa,

16 Dezbaterea Adunării din 15 martie 2022 (a 3-a și a 4-a sesiune) (a se vedea doc. 15477, raportul Comisiei pentru afaceri politice și democrație, raportor: dna Ingjerd Schou). Text adoptat de Adunare la 15 martie 2022 (a 4-a ședință) - <https://pace.coe.int>. REZULTATE VOT: 216 pentru, 0 împotriva, 3 abțineri.

escaladând violențele din Ucraina și aducând amenințări în cazul în care alte state intervin. Prin atitudinea și acțiunile sale, conducerea Federației Ruse reprezintă o amenințare flagrantă la adresa securității în Europa, urmând o cale care include și actul de agresiune militară împotriva Republicii Moldova și, în special, ocuparea regiunii transnistrene, actul de agresiune militară împotriva Georgiei și ocuparea ulterioară a două dintre regiunile sale în 2008, anexarea ilegală a Crimeei și rolul Federației Ruse în estul Ucrainei, care a culminat cu recunoașterea ilegală a republicilor autoproclamate Donețk și Lugansk ca „state independente”.

6. Adunarea este profund tulburată de dovezile privind încălcările grave ale drepturilor omului și ale dreptului internațional umanitar de către Federația Rusă, inclusiv atacurile împotriva țărilor civile; utilizarea fără discriminare a artileriei, rachetelor și bombelor, inclusiv a bombelor cu dispersie; atacuri asupra coridoarelor umanitare menite să permită civililor să evadeze din orașele și orașele asediate; și luarea de ostatici. Adunarea este șocată de atacurile nesăbuite ale forțelor armatei ruse asupra instalațiilor nucleare din Ucraina.

7. Adunarea sprijină toate eforturile menite să asigure că cei responsabili sunt trași la răspundere pentru acțiunile lor, inclusiv decizia procurorului Curții Penale Internaționale de a investiga situația din Ucraina și înființarea unei comisii speciale de anchetă de către Consiliul ONU pentru Drepturile Omului, și va evalua propunerile de înființare a unui tribunal penal internațional special pentru crimele de război comise în timpul războiului din Ucraina inițiat prin agresiunea militară rusă. Salută, de asemenea, alte eforturi de documentare a posibilelor infracțiuni comise în Ucraina, în temeiul dreptului internațional, inclusiv prin publicarea de imagini provenite de la sateliți comerciali, analiza acestor imagini și alte forme de informații cu sursă deschisă provenite de la actori privați. În mod similar, aceasta ia act de cererea formulată de Ucraina în fața Curții Internaționale de Justiție împotriva Federației Ruse privind un litigiu referitor la interpretarea, aplicarea și respectarea Convenției Organizației Națiunilor Unite pentru prevenirea și pedepsirea crimei de genocid.

8. Adunarea regretă faptul că Federația Rusă nu a pus în aplicare numeroase decizii ale Curții Europene a Drepturilor Omului, inclusiv măsurile sale provizorii, care solicitau Federației Ruse să se abțină de la atacuri militare împotriva civililor și a obiectivelor civile, inclusiv a spațiilor rezidențiale, a vehiculelor de urgență și a altor obiective civile special protejate, cum ar fi școlile și spitalele, și să asigure imediat siguranța unităților medicale, personalului și vehiculelor de urgență din teritoriul atacat sau asediat de trupele ruse.

9. Adunarea este profund îngrijorată de situația ucrainenilor care au fost forțați să-și părăsească țara de teama de a-și pierde viața, în cel mai mare exod de refugiați observat în Europa de la cel de-al Doilea Război Mondial. Adunarea aplaudă generozitatea și solidaritatea de care au dat dovadă țările vecine care continuă să preia sute de mii de refugiați, majoritatea femei și copii: Polonia a primit până acum 1 700 000 de refugiați, Ungaria 250 000, Republica Moldova 330 000, România 415 000 și Republica Slovacă 200 000. În acest context, Adunarea salută decizia Uniunii Europene de a pune în aplicare Directiva Consiliului 2001/55/CE din 20 iulie 2001 privind standardele minime

pentru acordarea protecției temporare în cazul unui aflux masiv de persoane strămutate și măsurile de promovare a unui echilibru între eforturile statelor membre de primire a acestor persoane și de suportare a consecințelor („Directiva privind protecția temporară”), solicitând, în același timp, sprijin suplimentar ca răspuns la această criză umanitară fără precedent, inclusiv prin programe de relocare.

10. Adunarea ia act de faptul că agresiunea rusă în desfășurare în Ucraina a fost condamnată pe scară largă de comunitatea internațională, în special de către state și organizații internaționale. O poziție critică puternică a fost adoptată și de alți actori, de la organisme internaționale din sport la companii private și personalități culturale și sportive proeminente.

11. În Federația Rusă, însă, protestele anti-război sunt înăbușite. Adunarea condamnă măsurile luate de autoritățile ruse pentru a restrânge și mai mult libertatea de exprimare și libertatea de întrunire prin închiderea aproape a tuturor organizațiilor de știri independente rămase, intensificarea represiunii asupra societății civile, reprimarea dură a protestelor pașnice și restricții severe privind accesul la platformele de comunicare socială. Aceasta deplânge faptul că, prin urmare, populația rusă este lipsită de informații din surse independente și este expusă doar la mass-media controlate de stat, care amplifică o narațiune distorsionată a războiului.

12. Aceste evenimente tragice confirmă relevanța și nevoia ca în continuare Consiliul Europei să fie o organizație interguvernamentală bazată pe valori, care să acționeze pentru promovarea democrației, a drepturilor omului și a statului de drept. Prin numeroasele sale organisme și instituții și în conformitate cu mandatul și misiunea sa, Consiliul Europei ar trebui să fie în prima linie în ceea ce privește furnizarea de asistență și expertiză în sprijinul Ucrainei și ucrainenilor.

13. Având în vedere cele de mai sus, Adunarea solicită Federației Ruse:

13.1. să înceteze ostilitățile împotriva Ucrainei și să-și retragă imediat, complet și necondiționat forțele militare de pe teritoriul Ucrainei în interiorul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional;

13.2. să respecte cu strictețe obligațiile care îi revin în temeiul drepturilor omului și al dreptului internațional umanitar;

13.3. să se abțină, în toate circumstanțele, de la atacuri împotriva civililor și să asigure deschiderea și respectarea coridoarelor umanitare pentru a permite evacuarea civililor către regiuni sigure din Ucraina sau țări sigure din afara Ucrainei;

13.4. să respecte măsurile provizorii indicate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului;

13.5. să nu împiedice furnizarea promptă de asistență umanitară populației ucrainene sau accesul efectiv al agențiilor umanitare către Ucraina și în interiorul Ucrainei;

13.6. să coopereze cu investigațiile și procedurile care au fost instituite de Curtea Penală Internațională, Curtea Internațională de Justiție și comisia specială care urmează să fie constituită de Consiliul pentru Drepturile Omului;

13.7. să garanteze siguranța și securitatea instalațiilor nucleare ale Ucrainei,

inclusiv prin faptul că se abține de la a le transforma în ținta vreunei activități militare, și să coopereze pe deplin cu Agenția Internațională pentru Energie Atomică;

13.8. să elibereze imediat și să repună în funcție toți primarii și reprezentanții locali care au fost răpiți și să elibereze activiștii;

13.9. să asigure respectarea deplină a libertății de exprimare și de asociere, a libertății mass-media și a accesului la internet, în conformitate cu obligațiile juridice internaționale.

14. Adunarea invită statele membre ale Consiliului Europei:

14.1. să își sporească asistența acordată Ucrainei și să asigure funcționarea sigură și eficace a coridoarelor umanitare;

14.2. să ia în considerare creșterea asistenței acordate Ucrainei în eforturile sale de consolidare a protecției teritoriului său, inclusiv a spațiului său aerian, pentru a reduce costurile umane majore și consecințele umanitare tragice ale războiului de agresiune în curs al Federației Ruse;

14.3. să intensifice sprijinul pentru statele membre ale Consiliului Europei care au primit un număr mare de refugiați ucraineni;

14.4. să contribuie la Apelul pentru Ucraina lansat de Organizația Națiunilor Unite, precum și de alte organizații, cum ar fi Comitetul Internațional al Crucii Roșii;

14.5. să instituie sisteme de facilitare a accesului pe teritoriile lor și de acordare a protecției persoanelor care fug de războiul din Ucraina, inclusiv prin punerea în aplicare, după caz, a Directivei privind protecția temporară a Uniunii Europene;

14.6. să evite discriminarea refugiaților din orice motiv, în special privind etnia și originea națională, ținând seama, în același timp, de nevoile refugiaților vulnerabili care fug din Ucraina, inclusiv copiii, victimele violenței sau traumelor de gen, persoanele cu dizabilități și persoanele în vârstă;

14.7. să elaboreze strategii și măsuri care să vizeze integrarea refugiaților, dintr-o perspectivă pe termen lung;

14.8. să elaboreze și să pună în aplicare programe de relocare din țările vecine a persoanelor care au fugit de războiul din Ucraina;

14.9. să ia în considerare consolidarea în continuare a resurselor Băncii de Dezvoltare a Consiliului Europei în vederea îmbunătățirii capacității acesteia de a răspunde nevoilor urgente de sprijin specific prin granturi și prin consolidarea capacității sale de a finanța investiții pe termen lung în infrastructura socială în țările care găzduiesc un număr mare de refugiați ucraineni;

14.10. să intensifice contribuțiile voluntare pentru a da posibilitate Consiliului Europei să ofere Ucrainei un pachet de măsuri prioritare, care urmează să fie pus în aplicare de îndată ce condițiile o vor permite;

14.11. să își demonstreze încrederea constantă în Organizație prin asigurarea sustenabilității sale financiare, în cazul în care Federația Rusă nu își îndeplinește angajamentele financiare față de Consiliul Europei sau încetează să mai fie membră a Organizației.

15. În ceea ce privește rolul Consiliului Europei, Adunarea:

15.1. invită Comisarul pentru drepturile omului să își continue eforturile menite să sensibilizeze publicul cu privire la situația celor care fug din Ucraina și a celor care rămân în Ucraina și să sprijine inițiativele care vizează documentarea încălcărilor drepturilor omului și a încălcărilor dreptului internațional umanitar în Ucraina, inclusiv prin contact periodic cu rețeaua sa de apărători ai drepturilor omului și membrii ai societății civile;

15.2. invită Secretarul General al Consiliului Europei să îi solicite Reprezentantului său Special pentru Migrație și Refugiați să acorde prioritate, în cadrul activităților sale, situației refugiaților și a persoanelor strămutate care fug de războiul din Ucraina, bazându-se, de asemenea, pe Rețeaua de puncte focale privind migrația și în cadrul Planului de Acțiune al Consiliului Europei privind protecția persoanelor vulnerabile în contextul migrației și azilului în Europa (2021-2025);

15.3. încurajează Curtea Europeană a Drepturilor Omului să ia în considerare acordarea de prioritate cererilor depuse de cetățenii ucraineni împotriva Federației Ruse pentru acte comise în zonele ocupate temporar din Ucraina, ținând seama de faptul că aceste persoane nu au acces la căi de atac efective împotriva unor astfel de acte la nivel național.

16. În cazul în care Federația Rusă încetează să mai fie membră a Organizației, Consiliul Europei ar trebui să aibă în vedere inițiative pentru a putea continua să sprijine și să colaboreze cu apărătorii drepturilor omului, forțele democratice, mass-media liberă și societatea civilă independentă din Federația Rusă.

17. Având în vedere impactul mai larg al agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei asupra cooperării și securității europene, Adunarea invită Comitetul de Miniștri să înceapă o reflecție aprofundată cu privire la mijloacele de consolidare a rolului indispensabil al Consiliului Europei în arhitectura instituțională europeană ca gardian al democrației, drepturilor omului și statului de drept și ca forum de cooperare și dialog între state democratice independente și pașnice. În acest context, Adunarea își reiterează sprijinul pentru organizarea celui de-al 4-lea summit al șefilor de stat și de guvern ai statelor membre ale Consiliului Europei, care ar trasa calea de urmat pentru organizație, pentru a o dota mai bine pentru a promova securitatea democratică și pentru a face față provocărilor viitoare.

18. În ceea ce privește propria sa activitate, Adunarea:

18.1. ar trebui să continue să urmărească îndeaproape consecințele agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei;

18.2. având în vedere participarea Belarusului la agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei, recomandă Biroului său să suspende relațiile dintre Adunare și autoritățile din Belarus în toate activitățile sale.

19. În ceea ce privește cererea de a emite un aviz către Comitetul de Miniștri în temeiul Rezoluției statutare (51) 30, Adunarea este convinsă că gravitatea acțiunilor comise de Federația Rusă și încălcarea profundă a încrederii cauzate de acestea justifică pe deplin recurgerea la articolul 8 din Statut. Luând în considerare toate cele de mai sus

și faptul că Federația Rusă a comis încălcări grave ale Statutului Consiliului Europei, care sunt incompatibile cu statutul unui stat membru al Consiliului Europei, nu își onorează promisiunile față de Consiliul Europei și nu își respectă angajamentele, Adunarea consideră că Federația Rusă nu mai poate fi, prin urmare, un stat membru al Organizației.

20. Prin urmare, Adunarea este de părere că Comitetul de Miniștri ar trebui să solicite Federației Ruse să se retragă imediat din Consiliul Europei. În cazul în care Federația Rusă nu dă curs solicitării, Adunarea sugerează comitetului de miniștri să stabilească data imediată posibilă de la care Federația Rusă ar înceta să mai fie membră a Consiliului Europei.

Rezoluția CM/Res(2022)2 privind încetarea calității de membru al Federației Ruse la Consiliul Europei

(Adoptată de Comitetul de Miniștri la 16 martie 2022 în cadrul celei de-a 1428-a reuniuni a vice-miniștrilor)

Comitetul de Miniștri,

Reafirmând că agresiunea Federației Ruse împotriva Ucrainei constituie o încălcare gravă de către Federația Rusă a obligațiilor care îi revin în temeiul articolului 3 din Statutul Consiliului Europei;

Reamintind decizia sa din 25 februarie 2022 (CM/Del/Dec(2022)1426ter/2.3) prin care, în urma unui schimb de opinii cu Adunarea Parlamentară în cadrul Comisiei mixte, a decis să înceapă procedura prevăzută la articolul 8 din Statutul Consiliului Europei și a convenit să suspende Federația Rusă din drepturile sale de reprezentare în cadrul Consiliului Europei, în conformitate cu Rezoluția sa relevantă CM/Res(2022)1 privind consecințele juridice și financiare ale suspendării;

Reamintind, de asemenea, decizia sa din 10 martie 2022 [CM/Del/Dec(2022)1428bis/2.3] de a consulta Adunarea Parlamentară cu privire la posibila utilizare ulterioară a articolului 8 din Statutul Consiliului Europei și Avizul nr. 300 al Adunării Parlamentare, adoptat în unanimitate la 15 martie 2022, care a considerat că Federația Rusă nu mai poate fi stat membru al Organizației;

Luând act de faptul că, printr-o comunicare din 15 martie 2022, Guvernul Federației Ruse l-a informat pe secretarul general cu privire la retragerea sa din Consiliul Europei în conformitate cu Statutul Consiliului Europei și cu privire la intenția sa de a denunța Convenția Europeană a Drepturilor Omului,

Decide, în contextul procedurii lansate în temeiul articolului 8 din Statutul Consiliului Europei, că Federația Rusă încetează să mai fie membră a Consiliului Europei începând cu 16 martie 2022.

Declarația Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI) privind consecințele agresiunii Federației Ruse împotriva Ucrainei

Strasbourg, 05 aprilie 2022

ECRI condamnă în termenii cei mai fermi agresiunea¹⁷ Federației Ruse împotriva Ucrainei, care a fost precedată și este însoțită de un discurs politic și propagandă ultranaționaliste și a dus la imensa suferință a poporului ucrainean. Această agresiune a lăsat Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei, după consultarea Adunării Parlamentare, fără altă opțiune decât să pună capăt celor 26 de ani de apartenență a Federației Ruse la organizație la 16 martie 2022. Această decizie a pus capăt, de asemenea, activității de monitorizare a ECRI privind rasismul și intoleranța în Federația Rusă.¹⁸

ECRI dorește să își exprime sprijinul deplin față de poporul ucrainean care luptă pentru suveranitatea, independența și integritatea teritorială a Ucrainei în interiorul frontierelor sale recunoscute la nivel internațional și să își exprime solidaritatea cu milioanele de ucraineni disperăți și în pericol de moarte care sunt forțați fie să fugă, fie să se refugieze în interiorul și în afara Ucrainei.

ECRI felicită autoritățile, organismele de promovare a egalității și actorii societății civile din statele membre ale Consiliului Europei care oferă protecție persoanelor care fug din Ucraina, ajutându-le prin asigurarea accesului la drepturile lor, cum ar fi drepturile la asistență medicală, asistență socială, locuințe, educație și muncă. Are încredere în faptul că rapoartele privind tratamentul diferențiat nejustificat aplicat romilor și persoanelor de origine africană sau asiatică care provin din Ucraina¹⁹ vor fi investigate în mod eficient și că autoritățile se vor asigura că nu există nicio discriminare împotriva niciuneia dintre persoanele cărora ar trebui să li se ofere protecție și asistență.

În opinia ECRI, nivelul de solidaritate afișat în statele membre ale Consiliului Europei este exemplar. ECRI invită toate statele membre ale Consiliului Europei să se asigure că o astfel de solidaritate cu persoanele aflate în dificultate rămâne norma în gestionarea crizelor umanitare actuale și viitoare. Tuturor persoanelor care fug de război și de alte situații de urgență, indiferent de originea lor națională sau etnică, cetățenie, culoarea pielii, religie, limbă, orientare sexuală sau identitate de gen, ar trebui să li se ofere prompt o protecție adecvată.

ECRI reamintește, de asemenea, încă o dată că, în vremuri de conflict sau de criză, la fel ca în vremurile obișnuite, politicienii și alte persoane publice trebuie să se abțină de la orice formă de discurs ultranaționalist și rasist de incitare la ură și ar trebui să conteste

17 Rezoluția 3314 (XXIX) a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (14 decembrie 1974) definește agresiunea ca fiind „utilizarea forței armate de către un stat împotriva suveranității, integrității teritoriale sau independenței politice a unui alt stat sau în orice alt mod incompatibil cu Carta Organizației Națiunilor Unite”. Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, la articolul 8 bis (infraacțiunea de agresiune), face trimitere la această definiție.

18 Rezoluția CM/Res(2022)2 privind încetarea calității de membru al Federației Ruse la Consiliul Europei și Rezoluția CM/Res(2022)3 privind consecințele juridice și financiare ale încetării calității de membru al Federației Ruse la Consiliul Europei (adoptată de Comitetul de Miniștri la 16 martie 2022 și, respectiv, la 23 martie 2022 în cadrul reuniunilor 1428 și, respectiv, 1429bis ale vice-miniștrilor).

19 Declarația din 24 martie 2022 emisă de Comisarul pentru drepturile omului al Consiliului Europei în urma misiunilor în Polonia, Republica Slovacă, Ungaria și România, precum și în Republica Moldova.

orice astfel de manifestări de ură.²⁰

DECLARAȚII ALE UNOR GRUPURI CIVICE

Persoane de etnie roma, organizații ale societății civile și aliați din întreaga lume: condamnăm războiul împotriva Ucrainei și solicităm Federației Ruse să înceteze atacurile și actele de violență împotriva Ucrainei.

Acest război nu este doar o amenințare la adresa securității și păcii europene, ci este o încălcare a legilor umanitare internaționale și a drepturilor omului în temeiul tratatelor ratificate de Federația Rusă. Acest act de violență a dus deja la mult prea mulți morți de ambele părți și continuă să forțeze sute de mii de cetățeni să se refugieze în țările vecine, în timp ce mulți alții sunt blocați în zone de conflict unde rachetele, bombele și focurile de armă sunt un eveniment zilnic.

În calitate de membri ai **comunității internaționale a romilor**, solicităm în solidaritate o întoarcere la pace și la relații diplomatice.

De la cel de-al Doilea Război Mondial până la războaiele balcanice de la sfârșitul anilor 1990, istoria ne-a arătat că, în vremuri de război sau conflict, situația romilor, precum și a altor minorități, este ignorată continuu. Minoritățile etnice devin adesea invizibile și sunt victimizate în plus, în loc să li se ofere o protecție egală. Pe fondul atacurilor cu bombe și rachete asupra orașelor ucrainene, să nu uităm încă o dată că printre familiile blocate (care trăiesc din ce în ce mai mult fără provizii, electricitate sau echipamente medicale) se numără romi, persoane de origine africană, imigranți și ființe umane cu abilități diferite. Să nu uităm că printre cei care se alătură rezistenței pentru a lupta pentru libertatea și securitatea Ucrainei și a tuturor locuitorilor săi se numără și aceștia.

După cum am văzut deja în țări din întreaga lume, popoarele de toate naționalitățile sunt din nou solidare cu civilii afectați de război în Europa. **Haideți să luptăm împreună pentru pace, justiție și integritate:**

- Continuând să fim uniți în luarea unei poziții împotriva ororilor războiului și violenței.
- Solicitând autorităților să se asigure că celor 400 000 de romi și alte minorități care trăiesc în Ucraina li se acordă protecție și siguranță egale atunci când caută refugiu în interiorul și în afara țării.
- Solicitând guvernelor, liderilor mondiali, instituțiilor internaționale și europene să ofere acces egal la ajutorul umanitar pentru romi și pentru alte persoane marginalizate (inclusiv cele fără acte de identitate, care se află în grija statului sau se află în detenție).

²⁰ În acest sens, ar trebui să se facă trimitere la declarația ECRI din 2021 privind prevenirea și combaterea discursurilor ultranaționaliste și rasiste de incitare la ură și a violenței în legătură cu confruntările și conflictele nerezolvate din Europa. A se vedea, de asemenea, cel mai recent raport al ECRI privind Federația Rusă (alineatul 26).

Facem apel la editorii media, jurnaliști și politicieni să nu monetizeze războiul împotriva Ucrainei pentru a promova reprezentări inflamatorii, rasiste ale grupurilor marginalizate, inclusiv ale romilor. Astfel de povești nu fac decât să stigmatizeze și să victimizeze și mai mult minoritățile și să riște o violență suplimentară împotriva acestor grupuri.

În calitate de membri ai comunității internaționale a romilor, cerem:

- Monitorizarea încălcărilor drepturilor omului și a violenței cu care se confruntă romii și alte minorități, care suferă adesea de o dublă victimizare în timp de război.
- Solicităm Agenției Înaltului Comisariat al ONU pentru Refugiați să colaboreze îndeaproape cu organizațiile societății civile române și să ia măsuri pentru a se asigura că refugiații romi și alte minorități nu se confruntă cu nicio discriminare (cu un accent deosebit pe asigurarea faptului că discriminarea, cum ar fi cea cu care s-a confruntat populația Domari în timpul războiului din Siria, nu se repetă).

Solicităm **organismelor internaționale** – Comitetul ONU pentru eliminarea discriminării rasiale, Oficiul Înaltului Comisar pentru Drepturile Omului, Programul ONU pentru Dezvoltare, UNICEF și alte unități ale Secretariatului ONU – să ofere monitorizare și asistență practică pentru respectarea drepturilor omului la nivel național, ținând seama de standardele internaționale privind drepturile omului pentru minorități, pentru a preveni orice încălcare. Noi, cei din societatea civilă, vom informa instituțiile internaționale relevante și organismele tratatelor în cazul în care situația populației române din Ucraina se deteriorează.

SEMNETARI:

Organizații internaționale:

Rețeaua organizațiilor locale europene de romi (ERGO)
Centrul european pentru drepturile romilor (ERRC)
Institutul European de Artă și Cultură a Romilor (ERAC)
Rețeaua internațională Phiren Amena
Forumul Mondial al comunităților discriminate pentru muncă și descendență (GFoD)

Organizații naționale:

Minority Rights Group International, Ungaria
Minority Rights Group International, Marea Britanie
Consiliul Central pentru Sinti și Romii germani, Germania
Roma Active Albania, Albania
Fundația de Artă Jaw Dikh, Polonia
Amaro Drom e.V., Germania
ROMEIA, Republica Cehă
ARAART, Republica Cehă
ARAART SK, Slovacia
RomanoNet, Republica Cehă
KaskoSan Roma Charity, Marea Britanie

Grupul de sprijin pentru romi, Marea Britanie
 Life Together, Republica Cehă
 Asociația E-Romnja, România
 Asociația Regională Educațională a Tinerilor Romi, Macedonia de Nord
 Amare Phrala – Frații noștri, România
 Centrul pentru Educație și Drepturile Omului, România

Persoane fizice și fără entitate juridică:

Soraya Post, Suedia, fostă deputată în Parlamentul European
 Margareta Matache, cercetătoare și activistă romă, România
 Marius Taba, Marea Britanie
 Jarmila Balázová, jurnalistă, Republica Cehă
 Inițiativa RomLink
 Sri Kumar Vishwanathan, membru al Comisiei cehe pentru drepturile omului
 Elżbieta Mirga-Wójtowicz, Polonia
 Natalia Duminica, Moldova
 Brandon Eby, Canada
 Xhenson Çela, Albania

**Declarația reprezentanților societății civile din Ucraina cu privire la
 responsabilitatea conducerii Patriarhiei Moscovei pentru dezlănțuirea
 războaielor de agresiune, în special anexarea Crimeii și invazia armatei ruse în
 Ucraina**

**Necesitatea de a pune conducerea Patriarhiei Moscovei pe lista internațională de
 sancțiuni**

Ucrainenii le mulțumesc tuturor celor care s-au alăturat stabilirii și adoptării unor sancțiuni financiare și politice disuasive împotriva țării agresoare, Federația Rusă. Un rol important în lista generală a măsurilor de combatere a agresorului îl joacă și sancțiunile personale, care presupun responsabilitatea personală a politicienilor și oamenilor de afaceri din Federația Rusă pentru pregătirea și punerea în practică a unei invazii militare a Ucrainei și, în consecință, pentru moartea a mii de ucraineni nevinovați.

Cu toate acestea, rolul pe care ierarhia Patriarhiei Moscovei l-a jucat și îl joacă în continuare în justificarea și promovarea agresiunii militare a conducerii politice ruse (Transnistria, Georgia, Ucraina) rămâne în afara atenției comunității internaționale. La urma urmei, Patriarhia Moscovei și actualul său Patriarh Chiril au dezvoltat și sunt liderii pe termen lung ai ideologiei Lumii Ruse. Această ideologie se bazează pe fundamentele civilizaționale și morale ale Ortodoxiei ruse și, de-a lungul timpului, a devenit un mijloc eficient de a insufla în societatea rusă ideea de superioritate și exclusivitate a culturii și limbii ruse și a ortodoxiei moscovite.

Această învățătură este condamnată de teologii de renume mondial, deoarece este

în esență o doctrină geopolitică și ideologică neo-imperială care afirmă mesianismul și imperialismul rusesc. Prin urmare, această nouă erezie promovează fundamentalismul ortodox etnofiletic (superioritatea etniei asupra religiei), totalitarismul și șovinismul. Ideologia este folosită ca scuză pentru invadarea teritoriului altor state de către Rusia pentru a restabili fosta Uniune Sovietică. De fapt, învățătura este doctrina socială și politică actuală a Rusiei și proclamă existența unui spațiu supra-național rusofon sau o civilizație separată, „Sfânta Rusie”, cu centrul politic la Moscova, o limbă rusă comună și o Biserică comună - Patriarhia Moscovei. Liderul său politic este Putin, iar liderul său spiritual este Patriarhul Chiril.

Astfel de atitudini naționalist-șovine nu lasă altor popoare dreptul la propria limbă, cultură, religie sau le declară pe acestea din urmă ca fiind mai puțin valoroase, nedemne de dezvoltare, perspective. O consecință firească a politicii Lumii Ruse este eliminarea treptată din teritoriile ocupate de Rusia a limbilor și culturilor naționale și a comunităților ortodoxe care nu țin de Patriarhia Moscovei. Cazurile de hărțuire și persecuție a liderilor religioși de credințe altele decât Ortodoxia care nu au susținut politica conducerii politice a Federației Ruse sunt, de asemenea, sistемice.

Există cazuri nu doar izolate de cooperare deschisă sau ascunsă între clerul Patriarhiei Moscovei din Ucraina și Belarus cu trupele ruse de ocupație. Uneori, o astfel de cooperare depășește nu numai canoanele religioase, ci și bunul simț sau moralitatea umană. Lumea Rusă șovină a fost și este promovată cu ajutorul clerului ortodox. În contextul războiului, acest lucru reprezintă o amenințare semnificativă nu numai pentru securitatea națională a Ucrainei, ci și pentru întreaga lume.

Pe baza celor de mai sus, cerem tuturor celor de care depinde, să depună eforturi pentru a-i pune pe patriarhul Chiril al Moscovei (Vladimir Gundyayev) și anturajul său, care sunt direct implicați în dezvoltarea și promovarea ideologiei Lumii Ruse, pe lista de sancțiuni internaționale (cu toate consecințele economice și politice). Aceștia sunt:

- Șeful Departamentului pentru Relații Bisericești Externe al Patriarhiei Moscovei, Vicar patriarhal, Mitropolitul Ilarion (Grigori Alfeiev);
- membru permanent al Sinodului Bisericii Ortodoxe Ruse, Întâistătătorul Bisericii Ortodoxe Ucrainene-Patriarhia Moscovei (UOC-MP), Mitropolitul Onufrie (Orest Berezovski);
- membru permanent al Sinodului UOC-MP, Mitropolitul Agafangel de Odesa și Izmail (Oleksii Savvin);
- membru permanent al Sinodului Bisericii Ortodoxe Ruse, Exarh patriarhal al Exarhatului Belarus al Patriarhiei Moscovei, Mitropolitul Veniamin (Vitali Tupeko).

Semnatar:

1. Svyatoslav Chokalyuk, profesor, director al Institutului pentru Biserică și Societate.
2. Oleksandr Sagan, profesor, Șef al Departamentului de Studii Religioase din cadrul Institutului de Filosofie Skovoroda al Academiei Naționale de Științe a

Ucrainei

3. Anatoly Kolodny, profesor, președintele Asociației Ucrainene a Cercetătorilor în domeniul Religiei
4. Petro Mironenko, președinte al Academiei de Științe Politice din Ucraina
5. Viktor Yelensky, profesor, Institutul Kuras pentru studii politice și etno-naționale al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei
6. Maria Chorna, profesor, Academia interregională de management al personalului
7. Mykola Humenyuk, Yuria-Pharm Corporation
8. Andriy Ostrogrud, Kyivguma
9. Taras Antoshevsky, director al Serviciului de Informații Religioase din Ucraina
10. Andriy Smirnov, profesor, grupul de inițiativă al clerului și laicilor „Zece teze pentru UOC”
11. Georgy Kovalenko, preot, rector al Universității Ortodoxe Deschise Sf. Sofia
12. Roman Novosad, ONG „ Protecția juridică a Comunității „, Președinte al Consiliului de Administrație, Consiliul Local Horokhiv, membru al comitetului executiv.
13. Halyna Sagan, doctor în științe istorice, Universitatea Borys Hrynchenko Kiev.
14. Alla Medvid, Academia Interregională de Management al Personalului
15. Serhiy Horbyk, protopop, Centrul Spiritual Ortodox al Sfântului Ioan Teologul Cernăuți
16. Lyudmyla Vansovska, Comitetul ucrainean de apărare a drepturilor omului
17. Oksana Babak, Universitatea Pedagogică Centrală Ucraineană de Stat Vinnichenko
18. Tetiana Havriyuk, Academia Națională de Statistică, Contabilitate și Audit
19. Lyudmyla Fylypovych, Asociația Ucraineană a Cercetătorilor în domeniul Religiei, vicepreședinte.
20. Dmytro Harkusha, Serviciul Anticorupție
21. Hanna Kulagina-Stadnichenko, Departamentul de Studii Religioase al Institutului de Filosofie, NAS din Ucraina
22. Yaroslava Mishchenko, ziarist, Ukrinform
23. Natalia Girardi
24. Andriy Nosenko, Institutul pentru Biserică și Societate, manager de departament
25. Yevhen Bystritsky, Institutul de Filosofie al Academiei Naționale de Științe a Ucrainei
26. Volodymyr Harkusha, Asociația Publică „Clubul Sportiv « Trypillia »”, Fundația caritabilă Sf. Ștefan
27. Ivan Harat, preot
28. Zoya Donets, NRZU